

Методологія аналізування когнітивно-прагматичного потенціалу протестантської проповіді (на матеріалі проповіді “Stormy Weather – COVID-19”)

Т. М. Макарова

Херсонський державний університет, м. Херсон, Україна
Corresponding author. E-mail: masalovatn@gmail.com

Paper received 15.11.21; Accepted for publication 26.11.21.

<https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2021-260IX76-08>

Анотація. У статті окреслено методологію аналізування когнітивно-прагматичного потенціалу протестантської проповіді, яка інкорпорує сукупність різних методів та підходів до вивчення проповіді як жанру релігійного дискурсу. Запропонована методологія аналізування включає етапи теоретичного узагальнення; текстово-інтерпретативного та тематичного аналізування; наратологічного аналізування; лексико-семантичного і синтаксичного аналізування; етап визначення прагматичного потенціалу протестантської проповіді.

Ключові слова: протестантська проповідь, методологія аналізування, когнітивно-прагматичний потенціал протестантської проповіді.

Вступ. Проповідь, під час якої пастор повідомляє і роз'яснює вірянам основні положення віроучення та заохочує дотримуватися їх у повсякденному житті, є ключовим структурним елементом протестантської релігійної комунікації. У контексті нашого дослідження ми визначаємо англійськомовну протестантську проповідь як жанр релігійного дискурсу, що актуалізується за допомогою специфічних мовних та мовленнєвих засобів, характеризується асиметричністю статусних відносин між адресатом й адресантом та зверненням до біблійних і світських подій.

Стислий огляд публікацій із теми. Дослідження релігійної комунікації, як специфічної сфери людської діяльності, посідає важливе місце у сучасному мовознавстві. Активний інтерес науковців до вивчення жанрового розмаїття релігійного дискурсу, зокрема дослідження проповіді, засвідчують чисельні наукові розвідки Е.В. Бобиревої [1], В.І. Карасика [5], Н.Б. Мечковської [7], О.О. Прохвятилової [9], Г.Г. Слишкіна [11]. У дослідженнях, присвячених вивченню англійськомовної проповіді висвітлюються її фоностилістичні (І.В. Рудік) [10], просодичні (В.В. Ушаков) [12], лексичні, риторичні, просодичні (Н.О. Кравченко) [6] та лінгвопрагматичні (М.П. Ділай) [3] особливості.

Мета дослідження полягає в розробці комплексної методології аналізування когнітивно-прагматичного потенціалу сучасної англійськомовної протестантської проповіді.

Матеріалом дослідження слугують скрипти англійськомовних протестантських проповідей, які є дослівним відображенням вербальної складової промови пастора, оголошеної під час церемонії богослужіння.

Методи дослідження. У роботі послуговуємось методологічним інструментарієм когнітивного, прагматичного та наратологічного аналізування текстів протестантської проповіді, що інкорпорують когнітивно-семантичний, тактико-стратегічний методи та метод наративного конструювання.

Результати та їх обговорення. Методологія аналізування когнітивно-прагматичного потенціалу протестантської проповіді передбачає 4 етапи.

Етап теоретичного узагальнення передбачає використання загальнонаукових методів аналізування, а

саме методи аналізу й синтезу, і включає декілька кроків. **Перший крок** охоплює опрацювання релевантних наукових джерел з метою з'ясування теоретичних засад дослідження, зокрема систематизацію та уточнення основних сутнісних характеристик проповіді як жанру релігійного дискурсу і теоретико-аналітичне узагальнення теоретичної думки щодо напрямів та підходів до вивчення англійськомовної протестантської проповіді. **Другий крок** присвячено формуванню дослідницького корпусу текстів англійськомовних протестантських проповідей основних деномінацій протестантизму: баптизм, п'ятидесятництво, методизм. Матеріал дослідження складають скрипти проповідей зафіксовані нами з відеозаписів проповідей, які були розміщені на відеохостинговому сайті Ютуб та офіційних сайтах релігійних організацій, а також скрипти проповідей, що укладені та розміщені на офіційних сайтах представниками релігійних організацій. Досліджуваний лінгвістичний матеріал відібрано методом суцільної вибірки.

На етапі текстово-інтерпретативного та тематичного аналізування здійснюємо диференціацію проповідей за тематичним критерієм шляхом тематичного аналізу семантики тексту англійськомовної протестантської проповіді та семантики ключових номінативних одиниць, що вербалізуються в її тексті, а також з'ясовуємо спосіб наративного конструювання проповіді.

Відповідно до тематики проповіді ми розмежуємо *морально-етичні проповіді*, у яких роз'яснюються найважливіші християнські поняття, істини, закони віри, проповіді *церковно-громадської спрямованості*, де певні світські події та явища, такі як проблеми війни, бідності, хвороб тощо, стають предметом тлумачення, аналізу та коментарів проповідника, а також *обрядові* проповіді, які супроводжують таїнства й обряди, що визнаються протестантами.

Наприклад, проповідь “Stormy Weather – COVID-19” була виголошена баптистським проповідником М. Дойч [14] у березні 2020 року, у період стрімкого розповсюдження коронавірусної інфекції, уведення безпрецедентних карантинних заходів, які призвели до різкої зміни звичного устрою життя людей і психологічної напруги у суспільстві. Тематика проповіді дозволяє

віднести її до проповідей *церковно-громадської спрямованості*, оскільки у ній проповідник висловлює позицію церкви по відношенню до ситуації, що склалася унаслідок пандемії COVID-19 у світі і США зокрема.

На етапі *нараторологічного аналізування* ми визначаємо спосіб нарративного конструювання проповіді та види взаємозв'язку нарративів. У контексті нашого дослідження нарратив слідом за Ж. Женеттом розуміємо як єдність історії (історії про події) та наріччії (акту повіствування) [4, с. 310]. До прикладу, у тексті проповіді може бути наявна як одна, так і декілька історій, які пов'язані між собою спільною темою і слугують для підсилення перлокутивного ефекту на вірянина.

У проповіді “Stormy Weather – COVID-19” розгортаються 3 нарративи (рис. 1): перший нарратив (пастора) – це особисті переживання і враження пастора від перегляду фільмів жахів; другий нарратив (спільний) – про сучасний стан речей і відчуття страху, що пронизує людей; третій нарратив (біблійний) – це конструювання альтернативного, паралельного бачення всього, що відбувається навкруги завдяки релігійним сюжетам і привертанню уваги вірян до віри в Бога, яка здатна позбавити їх відчуття страху.

Рис. 1. Наративне конструювання проповіді «COVID-19 – Stormy Weather»

Особисті враження пастора від перегляду фільмів жаху, які відбиваються у першому нарративі, є дотичними до типових емоцій кожного глядача, який переглядає фільм жаху: “*But today’s movies are too much for me. I remember years and years ago I watched a couple of those movies like Friday the 13th or Halloween and I’ll tell you I couldn’t sleep. I was afraid to put my arms by the edge of the bed for fear that something was gonna happen. They were just too intense for me.*”

Проповідник конструює початок проповіді у такий спосіб, що порівнює емоційний стан людей у період коронавірусу із тим емоційним станом, який викликає фільм жаху. Ключовими концептуальними метафорами, які розгортаються у вступі проповіді є LIFE IS A HORROR FILM, PEOPLE ARE ACTORS: “*Why am I talking about horror movies? Does it not feel like we are in a modern-day horror movie? Of what’s going on in our world today with the coronavirus. It feels like we are real actors and actresses in this movie.*”

На опозиції FEAR::PEACE ґрунтується протистав-

лення бажаного і небажаного в житті вірянина, наприклад FEAR зображується як щось, чому слід протидіяти і з чим слід боротися: “*And yet the Bible’s telling us “don’t fear”. And what that really means is don’t let fear, don’t let anxiety take root in you. Don’t let it take root in your heart so that you are feeling so afraid and then that starts to dominate you and that begins to control you*”, у той час як PEACE – це те, до чого слід прагнути у житті кожному вірянину: “*Instead what we really want is peace. We want what Paul tells us in Philippians 4, we want the peace of God which surpasses all understanding. We want that peace to guard our hearts and our minds. And yet sometimes peace seems to be so elusive, it almost seems to be so passive. And yet it is so powerful*”.

Проповідником експлікується концептуальна метафора FEAR IS LACK OF FAITH: “*And yet here we are struggling with anxiety and fear. And maybe you’re wondering: “Is my fears, my anxiety due to a lack of faith? Is there something that’s going on within me that is just causing me to have a lack of trust in God?”*. Проповідник експлікує зв’язок, в якому перебувають страх і віра: “*And fear was just increasing as faith was decreasing.*”

Третій нарратив представлений біблійною історією про те, як Христос разом із послідовниками після довгого напруженого дня вирішив перепочити і переправитися на човні на інший берег Тиверіадського озера (Sea of Galilee). Під час подорожі раптово розпочався шторм, який міг потопити човен. Усі присутні на човні звернулися до Христа, який спокійно відпочивав у цей час, з питанням: “*Teacher, do you not care that we are perishing?*”. Прокинувшись, Христос відразу заспокоїв стихію і запитав своїх учнів: “*Why are you so afraid? Have you still no faith?*”. Ця історія покликана привертати увагу вірян до віри як єдиного порятунку від жаху, від страхіття коронавірусної хвороби.

У проповіді реалізується антитеза конвенціональної концептуальної метафори LIFE IS A STRUGGLE: послідовники Христа намагалися самостійно побороти стихію, проте зазнали поразки: “*...the disciples, I’m sure, they’re men of action and they’re trying to take the water and bail out the water and get the water out of the boat. And it seemed that the water was going in faster than the water was going out*”. Проповідник експлікує висновок, який слід зробити вірянам із прослуханої історії: “*There’s a lesson in all of that. I really believe the disciples were afraid. Because they were used to being in control of life. They knew how to handle hard situations. They did it on their own. And yet, when they’re put into this life-threatening situation, something that’s beyond their control, they ... they lost their faith.*” Натомість єдиним шляхом до порятунку стала віра в Бога, що актуалізує концептуальну метафору OVERCOMING OBSTACLES IS FAITH IN GOD.

У кінці проповіді відбувається розмиття кордонів між історіями. Наратив про те, як послідовники Христа потрапили у шторм, перестає бути просто біблійним сюжетом, так само, як і нарратив про спогоди проповідника щодо перегляду ним фільмів жахів, перестає бути тільки історією про його власні переживання. Зливаючись, вони перетворюються на особливий нарративний бленд, в якому оповідається про сучасний досвід і переживання релігійної спільноти у період пандемії коронавірусу у термінах шторму та фільму жахів: “*And so*

right now so many of us are feeling the effects of the **coronavirus**... **We are in a storm** and we could say we didn't create it. We didn't ask for it. But that doesn't change the fact that we are in a storm. We never imagined this could happen in our lifetimes. And so it feels like **we are in a modern-day horror movie**. It's not a Friday the 13th, it's not a Halloween. But it seems like a horror movie and we don't know how this is going to turn out. We have no control. We've been told to stay in, that we can't worship together. And yet we're trying to **worship together online**."

Етап лексико-семантичного та синтаксичного аналізування дозволяє з'ясувати ключові лексичні маркери, які слугують індикаторами тематики проповіді і розгортання наративів.

На лексичному рівні для протестантської проповіді характерне превалювання нейтральної та розмовної лексики над церковно-релігійною. Проповідник активно використовує розмовну лексику навіть інтерпретуючи слова Всевишнього: "And He probably said to the guys, **"Hey, you know what? I'm gonna go over in the stern. There's a cushion over there. I'm gonna lay down and take a little sleep. I'm gonna take a nap. Let me know when we get to the other side"**". Це є відображенням демократизації проповіді, наближення людини до Бога.

В проповіді є один наратор – проповідник, який обирає різні дійсничні маркери залежно від цілей, які необхідно реалізувати на кожному етапі проповіді. Наратив від першої особи однини, маркерами якої є використання займенника *I*, імперативних та безособових конструкцій, дозволяє здійснити оповідання власних вражень і життєвого досвіду проповідника, надати його інтерпретацію певного сюжетного мотиву, історії або біблійного образу, які переломлюються кризь свідомість пастора для того, щоб підкріпити певну ідею. Маркерами наративу від першої особи множини є використання займенників *we, our, us*. Такий спосіб наративу дозволяє проповіднику зблизитися з паствою, показати, що усе сказане відноситься до кожного вірянина. Крім того, наратив може здійснюватися від третьої особи однини (займенники *he, she, it*). Такий спосіб наративу пастор використовує для вплетення певного біблійного сюжету, який підкріплює його власний досвід, думку або ідею.

Аналізування тексту проповіді дозволило встановити, що проповідник широко вживає лексичні повтори, наприклад для того, щоб передати атмосферу страху, який пронизує кожен аспект життя людей під час пандемії: "**The fear that we have of receiving cash or the fear that becomes so personal of our families and our loved ones. Wherever they might be in. And then the fear of the economics and the fear of our jobs and the fear financially and...and this is overall fear. And there's this state of fear that's all around us.**"

На граматичному рівні спостерігаємо переважання складних речень, проте застосування простих речень, особливо у сильних позиціях тексту, дозволяє створити особливий перлокутивний ефект безапелятивної віри щодо істин, які висловлюються проповідником: "We have no control.", а саме переконати вірян в невідворотності того, що їм вготовано Всевишнім. Крім того, поширеними є риторичні конструкції: "Does it not feel like we are in a modern-day horror movie?", ви-

явлено значну кількість речень з паралельними синтаксичними конструкціями: "Jesus is more than a teacher, He's more than a mentor, He's more than a leader, he's more than a friend, he's more than a healer."

Концептуальний аналіз засвідчив, що домінуючими концептами, що актуалізуються у вступі проповіді є концепт FEAR (СТРАХ), в основній частині – FEAR (СТРАХ), GOD (БОГ) та FAITH (ВІРА), у заключній частині проповіді – GOD (БОГ) та FAITH (ВІРА) (за частотністю прямих і вторинних номінацій).

Маркерами, які індикують концепт FEAR (СТРАХ), є номінативні одиниці, які відбивають у своїй семантиці поняття страху, зокрема *fear* (кількість уживань: 19 – у вступі, 4 – в основній частині, 2 – у висновку), *horror* (5 – у вступі, 2 – в основній частині), *afraid* (5 – у вступі, 3 – в основній частині), *scary* (2 – у вступі), *awe* (2 – у висновку), *anxious* (1 – у вступі), *freaked out* (1 – в основній частині).

Концепт FAITH (ВІРА), актуалізується у тексті за допомогою лексем *faith* (2 – у вступі, 15 – в основній частині), *believe* (12 – в основній частині, 2 – у висновку) *trust* (1 – у вступі, 1 – в основній частині, 3 – у висновку).

Концептуальний простір сакрального структуровано у проповіді концептом GOD (БОГ), що актуалізується в тексті через прямі номінації *God* (5 – у вступі, 20 – в основній частині, 6 – у висновку), *Jesus* (2 – у вступі, 24 – в основній частині, 7 – у висновку), *Lord* (33 – в основній частині, 3 – у висновку).

Етап визначення прагматичного потенціалу англійськомовної протестантської проповіді включає виокремлення стратегій і тактик впливу на вірян, виявлення вербальних і мовленнєвоактових засобів їх реалізації.

Послугуючись концепцією, розробленою Т.А. ван Дейком [2], ми виділяємо глобальну сугестивну стратегію й локальні стратегії, які конкретизують її на локальних етапах.

Глобальна сугестивна стратегія англійськомовної протестантської проповіді полягає у здійсненні перлокутивного впливу на вірян у такий спосіб, щоб потрібні істини сприймалися реципієнтом як певна доктрина мимовільно, оминаючи верифікацію і раціональне усвідомлення повідомлення. Проповідь не містить об'єктивно перевірених фактів, а радше будується на інтуїтивному та емоційному моделюванні світу, яке ґрунтується на «зниженні свідомості й критичності при сприйнятті нав'язаного змісту, не вимагає ні розгорнутого особистого аналізу, ні оцінки спонування до певних дій» [8, с. 16]. Запланований проповідником перлокутивний вплив на вірян досягається завдяки застосуванню відповідних локальних стратегій і тактик.

До прикладу, **стратегія встановлення контакту** з вірянами реалізується у першому наративі. Проповідник розповідає про свої дитячі спогади і щиро висловлює емоції від перегляду своїх улюблених фільмів, створює атмосферу дружнього спілкування і збільшує ступінь довіри до нього і його висловлювань: "**When I was growing up I used to love to watch horror movies. ... man, I would, I would be so excited and I think if I remember correctly it was either every Friday or Saturday night in Chicago. There was a series. And it was called Creature Features and I think it was channel 9 WGN in**

Chicago. And I would get ready and I would watch them.” Використання часових та просторових маркерів, такі як “When I was growing up”, “either every Friday or Saturday night in Chicago” дозволяють вірянам поринути у спогади разом із проповідником, зблизитися з ним емоційно.

У другому наративі, розповідаючи біблійну історію, пастор вдається до **пояснювальної стратегії**: “*So understand that people are coming. That Jesus is making a name for himself. He’s healing people. He’s preaching and he’s telling people some great things. And the people are crowding and crowding and getting closer and closer to Jesus.*” Це дозволяє проповіднику роз’яснити, чому Христос запропонував переправитися човном на інший берег озера.

Аргументувальної стратегія спрямована на переконання вірян в правильності усіх тверджень пастора. Наприклад, за допомогою низки риторичних питань і доводів проповідник спонукає вірян до роздумів у певному визначеному напрямку і прагне переконати їх, що усі події, як минулі так і сьогоденні, відбуваються згідно з задумом Всевишнього: “*Let me say it again. Who invited the disciples to go across to the other side? It was Jesus. It was his idea all along. Did he know a storm was coming in advance? I believe he did. I believe he did and he told the disciples to get in the boat anyways. Did he warn them in advance? Of course not.*” Маркерами тактики емоційного аргументування є уживання предикату пропозиційного відношення *I believe* і прислівника *of course*. Вони налаштовують вірян на сприйняття подальших ідей як істинних, проте не надають фактичних доказів, а радше базуються на емоційних висновках проповідника.

Посилити перлюкувативний ефект третього наративу дозволяє **маніпулятивна стратегія**, оскільки маніпулювання – це «мистецтво керування поведінкою за допомогою цілеспрямованого впливу на психіку, свідомість та інстинкти людини» [13, с. 150]. Наприклад, в наведеному дискурсивному фрагменті проповідник цілеспрямовано намагається викликати відчуття провини у вірян: “*We never question “Well, Lord where were you when the times were good? When I got that job promotion? Lord, where were you when my child was born? Lord, where were you when I had that successful surgery? No really, I all praise God.” But when we’re in*

the midst of the storm, that’s when the rubber meets the road doesn’t it? That’s when we’re out there, looking like “Oh Lord, where are you? Where are you Lord?”. Проповідник свідомо використовує ідіому “*when the rubber meets the road*”, яка означає час «коли починається справжня активна, реальна діяльність», щоб звинуватити вірян в тому, що вони звертаються до Бога лише у часи скрути, які метафорично осмислюються як “*the midst of the storm*”, і ніколи не згадують його у щасливі моменти життя.

В заключній частині проповіді, підсумовуючи свої роздуми щодо того, що усе, що відбувається з відома всевишнього і має певну, тільки Йому відому мету, пастор застосовує **валоративну стратегію**: “*And so maybe that’s a good thing. Maybe the church is learning how to adapt and how to grow and we’re doing it on the fly and we’re trying all new things. And so maybe we’re able to make a difference in the lives of people in ways that we never could before. And this is gonna be great for the church. I don’t know, I don’t know what all this is gonna look like. But I do know that God is bigger than the storm. God is bigger and stronger. And I believe we will come out better. I believe we will come out with stronger and with more faith than before.*” Пастор надає власну оцінку тому, як події, пов’язані із розповсюдженням коронавірусної інфекції можуть вплинути на релігійну сферу життя і їх церкву зокрема. З цією метою проповідник використовує лексику з позитивною конотацією, зокрема позитивно забарвлені прикметники та дієслова, вищий ступінь порівняння прикметників.

Завершенням проповіді є експлікований заклик до дії, а саме позбавлення страху перед коронавірусом завдяки вірі у Бога: “*And so, friends, fear not. Keep believing. Because the Lord is with you. What a God we serve! Even the wind and the waves obey Him. Trust that the Lord is with you!*”. Маркерами використання **закличної стратегії** є імперативні конструкції та окличні речення.

Висновки. У дослідженні нами було окреслено методологію дослідження когнітивно-прагматичного потенціалу протестантської проповіді як жанру релігійного дискурсу, що охоплює виявлення наратологічних, лексико-семантичних, когнітивно-прагматичних особливостей протестантської проповіді.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобырева Е.В. Религиозный дискурс: ценности, жанры, языковые характеристики: монография. Волгоград: Перемена, 2007. 385 с.
2. Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация / пер. с англ.; сост. В.В. Петрова; под. ред. В. И. Герасимова. Москва: Прогресс, 1989. 312 с.
3. Ділай М.П. Лінгвопрагматика англійських протестантських проповідей: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. / Львів, 2012. 290 с.
4. Женетт Ж. Фигуры. В 2-х томах. Том 1-2 Москва: Изд-во им. Сабашниковых, 1998. 554 с.
5. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. Волгоград: Перемена, 2002. 477 с.
6. Кравченко Н.О. Синергійність англійського релігійного дискурсу (теолінгвістичний підхід): монографія. Одеса: КП ОМД, 2017. 412 с.
7. Мечковская Н.Б. Язык и религия: Пособие для студентов гуманитарных вузов: учеб. пособ. Москва: Агентство ФАИР, 1998. 352 с.
8. Петрик В.М., Присяжнюк М.М., Компанцева Л.Ф., Скулиш Є.Д. та ін. Сугестивні технології маніпулятивного впливу: навч. посіб. / за заг. ред. Є.Д. Скулиша. 2-ге вид. Київ: ЗАТ «ВІПОЛ», 2011. 248 с.
9. Прохвятилова О.А. Речевая организация звучащей православной проповеди и молитвы: дис. ... д-ра филол. наук: 10.02.01. Волгоград, 2000. 495 с.
10. Рудик И.В. Англоязычная проповедь как специфический вид речевого акта (фоностилистическое исследование): автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Одесса, 2005. 19 с.
11. Слышкин Г.Г. От текста к символу: лингвокультурные концепты прецедентных текстов. Москва: Academia, 2000. 125 с.
12. Ушаков В.В. Реализация прагматической функции просодии в английских проповедях: дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Москва, 2009. 149 с.

13. Шиллер Г. Манипуляторы сознанием / пер. с англ.; науч. ред. Я.Н. Засурский. Москва: Мысль, 1980. 326 с. <https://alexhbc.com/covid-19-series/> (date of reference: 14.11.2021)
14. Deutsch, M. "Stormy Weather – COVID-19". URL:

REFERENCES

1. Bobyreva, E.V. Religious discourse: values, genres, linguistic characteristics: monograph. Volgograd: Peremena, 2007. 385 p.
2. Dijk, T.A. Language. Cognition. Communication / trans. from English; comp. V.V. Petrov; ed. by V.I. Gerasimov. Moscow: Progress, 1989. 312 p.
3. Dilai, M.P. Linguopragmatics of English Protestant sermons: dis. ... cand. filol. nauk: 10.02.04. Lviv, 2012. 290 p.
4. Genette, J. Figures. In 2 volumes. Volume 1-2. Moscow: Sabashnikovs Publishing house, 1998. 554 p.
5. Karasik, V.I. Language circle: personality, concepts, discourse. Volgograd: Change, 2002. 477 p.
6. Kravchenko, N.O. Synergy of English religious discourse (theolinguistic approach): Monograph. Odesa: KP OMD, 2017. 412 p.
7. Mechkovskaya, N.B. Language and religion: a manual for students of humanitarian universities: textbook. Moscow: Agency FAIR, 1998. 352 p.
8. Petrik, V.M., Prisyazhnyuk, M.M., Kompantseva, L.F. Skulish, Ye.D. Suggestive technologies for manipulative influence: textbook / ed. by Ye.D. Skulisha. 2nd ed. Kyiv: ZAT "VIPOL", 2011. 248 p.
9. Prokhvatilova, O.A. Speech organization of sounding Orthodox sermon and prayer: dis. ... doctora. filol. nauk: 10.02.01. Volgograd, 2000. 495 p.
10. Rudik, I.V. English sermon as a specific type of speech act (phono-stylistic research): avtoref. dis. ... cand. filol. nauk: 10.02.04. Odessa, 2005. 19 p.
11. Slyshkin, G.G. From text to symbol: linguocultural concepts of precedent texts. Moscow: Academia, 2000. 125 p.
12. Ushakov, V.V. Implementation of the pragmatic function of prosody in English sermons: dis. ... cand. filol. nauk: 10.02.04. Moscow, 2009. 149 p.
13. Schiller, G. Manipulators of consciousness / trans. from English; scientific. ed. Ya.N.Zasursky. Moscow: Mysl', 1980. 326 p.

Methodology of the cognitive and pragmatic analysis of Protestant sermon (case study of the sermon "Stormy Weather – COVID-19")

T. M. Makarova

Abstract. The article aims at demonstrating the algorithm of the methodology of cognitive and pragmatic potential of Protestant sermon, which incorporates a set of different methods and approaches to the study of sermon as a genre of religious discourse. The suggested methodology of analysis includes the steps of theoretical generalization; text-interpretive and thematic analysis; narratological analysis; lexical, semantic and syntactic analysis; the step of determining the pragmatic potential of Protestant sermon.

Keywords: *Protestant sermon, methodology of analysis, cognitive and pragmatic potential of Protestant sermon.*